

Městská památková rezervace

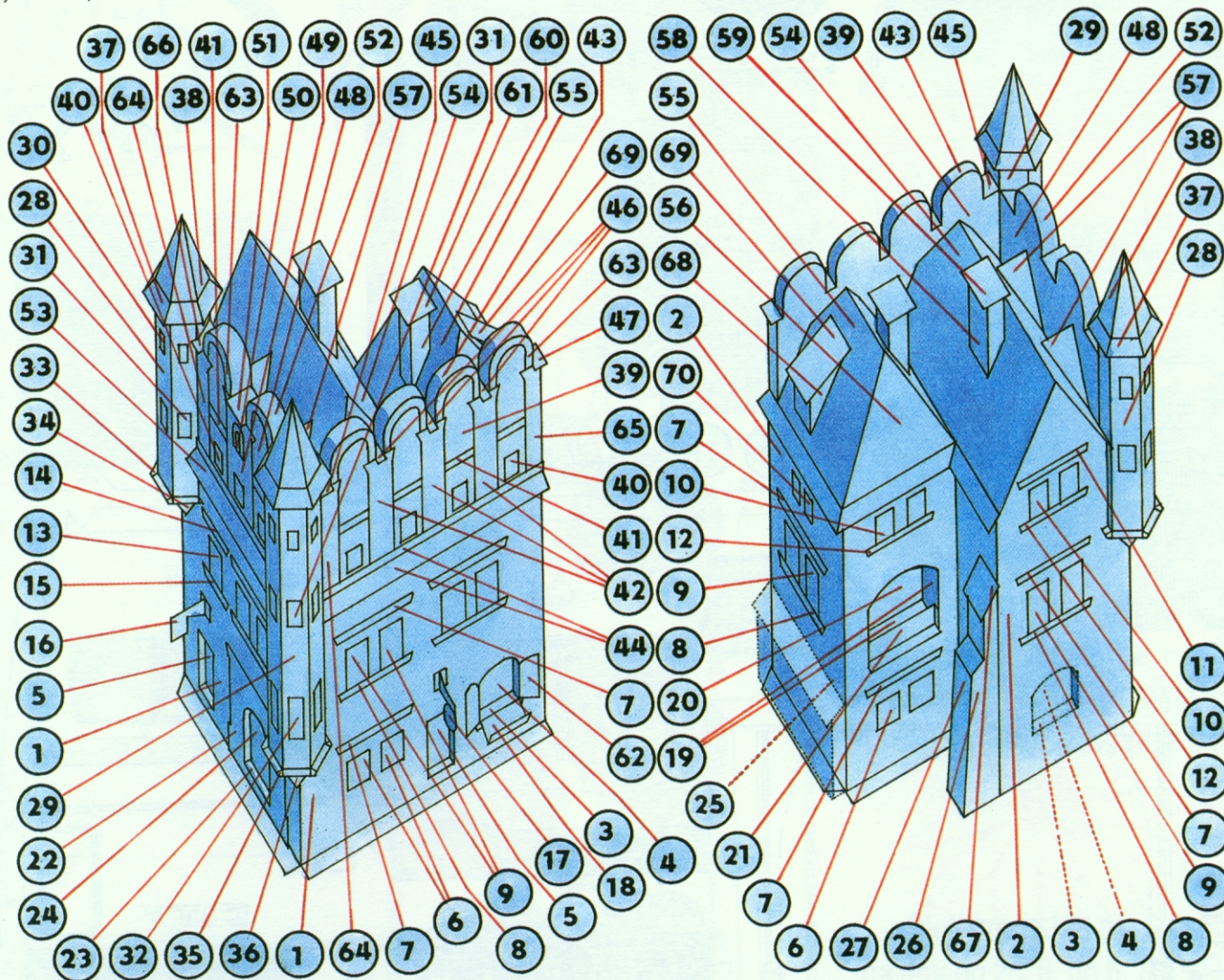
Domy čp. 15 a 17

Barbakán a domy na levé straně ulice vedoucí na náměstí našeho městečka máte patrně již postavené. Dnes vám přinášíme stavby na její druhé straně. Dům čp. 15, na rohu ulice a náměstí, si mohou postavit i stavitelé samostatných objektů (SO), dům čp. 17 je poslední v ulici a spojuje čp. 15 se stavbami barbakánu. Je proto určen především pro stavitele celého města (MPR). Oba domy mají odlišné barevné podložení čísel dílů: u čp. 15 jsou čísla dílů podložena oranžovou, u čp. 17 starorůžovou barvou.

Dům s číslem popisným 15 je rozsáhlá stavba v blízkosti radnice a svou výstavností svědčí o tom, že si ho dal postavit bohatý měšťan - patricij. Výtvarnou podobou se dům řadí ke stavbám renesančního slohu, a to nejen průčelím s psaníčkovým sgrafitem, ale i tvary mnoha prvků, například sdruženými okny, hlavním portálem domu, ostěním oken a dveří, obloučkovými štíty a dalšími detaily. Lze o něm říci, že je v čisté renesanční podobě, bez úprav v pozdějších slohových obdobích.

Odlíšnosti pro stavitele samostatných objektů (SO): U dílu 2 vyhněte všechny terénní chlopně ven a použijete všechny díly ve vystřihovance. Terén kolem domu si upravte podle vlastní potřeby a fantazie. Doporučíme vám však, abyste s konečnou úpravou okolí domu počkali, neboť v nejbližší době otiskneme budovu masných krámů, se kterou dům čp. 15 může vytvořit zajímavé seskupení.

Odlíšnosti pro stavitele městečka (MPR): Nebudete dělat krámovát plochu pro výkladec a nepoužijete díly 2 vyřezávat plochu pro výkladec a nepoužijete díly 3 a 4 (1x). Nepoužijete ani opěrnou zeď 25, která je určena pro stavitele SO.

Dokončení na str. d10

d7

Přípravné práce provedete jako obvykle (podle všeobecných pokynů z ABC č. 16). Pozor, je třeba navíc přenést úsečku A-A na rub dílu 1! Budete na ni v průběhu stavby lepit štíty domu.

Stavbu modelu začnete zpracováním fasád. Zkompletujete nadokenní římsy 7 (7x), 11 a 14, dále podokenní římsy 8 (5x), 12 (2x), 15 a spolu se zpracovaným portálem hlavního vstupu 22 je přilepíte na vyznačená místa na dílech 1 a 2. V rámci přípravných prací jste jistě u vyznačených oken udělali prořezy, vyhnuli chlopně a přilepili je na rub průčelí (díly 1 a 2). Na ně teď přilepíte okna 9 (5x), 6 (2x), 10 (2x), 13 a 70.

Vytvarujete díl 3, a to: stavitelé MPR jen jeden pro díl 1; stavitelé SO díly dva - druhý do dílu 2. Zalepíte do něj díl 4 a hotové výkladce přilepíte z rubové strany na díl 1 (stavitelé MPR) a na díl 2 (stavitelé SO). Zpracujete vchody do obchodů 5 (2x) a při-

lepíte z rubu na díly 1 a 2. Z dílů 23 a 24 zhotovíte hlavní vstup a připojíte z rubu na díl 1. Vytvarujete a uzavřete díl 19, zalepíte do něj díl 20, celý výklenek přilepíte z rubové strany na díl 2 a doplníte zpracovaným zábradlím 21 (lepíte na vyznačená místa na dílu 19). Úprava průčelí je hotova - obě spojte a uzavřete do půdorysného tvaru. Pro vyzkoušení správného tvaru a zafixování si vypomůžete již hotovými objekty ze čtvrté části MPR (tj. ulici k dílům čp. 16, 18/1) a pro plochu dvora (díly u čp. 17/17). Tyto části ale pouze přiložte na sucho, nepřilepujte je!! Pomocí těchto částí (dílů) upravíte půdorysný tvar domu, jehož celek pak lehce zatížíte a necháte důkladně proschnout.

Pokračujete sestavením obou arkýřových věžiček, tj. dílů 28, 29, u kterých jste rovněž zpracovali chlopně oken. Do dílu 28 zalepíte z rubu okna 30 (4x), 31 (4x) a věžičku uzavřete. Obdobně do dílu 29 zalepíte okna 30 (4x), 31 (4x), 32 (4x) a věžičku rovněž uzavřete. Zkompletujete dolní části obou věžiček, tj. díly 33, 34, 35 a 36. Podle návodné kresby přilepíte díl 33 na věžičku 28. Obdobně připojíte na věžičku 29 díl 35. Hotové věžičky (bez střech a spodních výběhů) osadíte postupně na stavbu, a to: věžičku z dílů 28, 33 do rohu tvořeného dílem 2 a 1; věžičku z dílů 29, 35 do rohu tvořeného dílem 1. Pod věžičky osadíte připravené výběhy: díl 34 k věžičce z dílů 28, 33 a díl 36 k věžičce z dílů 29, 35. Stavbu opět půdorysně zajistíte (zafixujete), zatížíte a necháte proschnout.

Další samostatnou prací bude zpracování obou hlavních štítů, u kterých jste rovněž připravili okenní otvory pro osazení vlastních oken. Z rubové strany štítu 39 přilepíte okna 40 (4x), na rubovou stranu štítu 48 okna 40 (2x) a výklenek 50. Na díl 39 přilepíte zpracované pilastry 64 (1x), 65 (1x), 42 (3x), dále obloučky štítů 63 (4x) a římsy 41 (4x). Na díl 48 přilepíte další pilastry 64 (1x), 65 (1x) a obloučky 63 (2x) s římsami 41 (2x) a středem štítu 49.

Pak vytvarujete „síly zdi“ oblouků štítů 43, 52 a přilepíte je z rubu na uliční stranu obou štítů: 43 na štít 39 a 52 na štít 48. Pak oba štíty uzavřete. Pracujte postupně a pečlivě si pohrajte s tvorbou obloučků. Stojí to za tu trpělivost. Pak štíty osadíte na stavbu následovně: štít 39 přilepíte na pravou část dílu 1 (z rubu na rysku A-A) a k věžičce 29; štít 48 přilepíte na levou část dílu 1 (z rubu opět na rysku A-A) a k oběma věžičkám, tj. k dílům 29 a 28. **Pozor!** Je to náročná práce a vyžaduje velkou přesnost. Nespěchejte proto! Celek pak zatím odložte a necháte proschnout pod lehkou zátěží. Štíty ale nazatěžujte!

Samostatně zpracujete střechy. Z dílů 58, 59 zhotovíte komín, který zalepíte do rozloženého dílu 54. Další komín z dílů 60, 61 zalepíte do dílu 55. Do této části zalepíte i vikýř, který zhotovíte z dílů 68, 69, a k celku připojíte i díl střechy 56. Obě části střechy (54 a 55, 56) zkompletujete a spojte. Pak je osadíte na stavbu - opět musíte pracovat s co největší přesností a postupně! Nejdříve přilepíte díl 54 na štít dílu 2, pak díl 54 na vyznačené místo na zadní straně štítů 48 a 39, kam přilepíte i část střechy 55. Zbývají okapové římsy dílů 1 a 2, ke kterým přilepíte zbylé okraje střech.

Zkompletujete stříšky 57 (2x) a přilepíte je na vyznačená místa na střeše 54 a zadní straně štítu 48. Zpracujete krytinu říms štítů 44, 53 a přilepíte na vyznačená místa takto: díl 44 na štít 39 a římsovou chlopně dílu 1; díl 53 na štít 48 a římsovou chlopně dílu 1. Pak zkompletujete doplňky obou štítů 45, 46 (3x), 47 (ty přilepíte na vyznačená místa na „síle zdi“ 43) a 66 (2x), 51 (ty přilepíte na vyznačená místa na „síle zdi“ 52).

Nyní se vrátíte k věžičkám, zpracujete jejich stříšky a osadíte je. Vytvarujete a přilepíte dolní část 37 (2x) a do ní nasunete a přilepíte horní část 38 (2x). Hotové stříšky osadíte na obě věžičky, tj. na díly 28, 29.

Stavitelé samostatných objektů zpracují opěrnou zeď 25 a přilepí ji na vyznačené

místo na dílu 2 (ovšem ne k chlopní terénu, pokud se rozhodnete k domu čp. 15 přistavět masné krámy). Pokud chcete mít dům čp. 15 bez další přístavby, jako skutečně soliterní stavbu, můžete si terén zpracovat podle vlastní potřeby či fantazie a k němu pak přilepit i dolní část opěrné zdi. To platí i o opěrném pilíři, který vyrobíte z dílů 27, 26 a vršek zakryjete zpracovanou krytinou 67. **Pozor!** Pilíř osadí ke stavbě jen stavitelé SO, obdobně jako opěrnou zeď. Stavitelé MPR pilíř i zeď zatím odloží a osadí je až při spojení domu čp. 15 s domem čp. 17.

Všichni však zpracujete prodejní pult 18 a přilepíte jej na vyznačené místo na dílu 1. Dále zpracujete dvě okenice 62 a upevníte je do výkladce v ulici, tj. na díl 3, a konečně vyrobíte dva vývěsní štíty 16 a 17, které osadíte na vyznačené místo na obou průčelích na dílu 1.

Pro stavitelé SO tím práce končí. Stavitelé MPR zatím dům čp. 15 odloží spolu s opěrákem (z dílů 26, 27, 67) a vrátí se k jeho zkompletování až po spojení s domem čp. 17).

Dům s číslem popisným 17 je původní středověká stavba, přistavená k velké věži barbakánu na místě, kde z hlavní ulice odbočovala ulička do chudší čtvrti a ke kostelnímu náměstí. Původní ulička byla překlenuta průchodem a celý dům byl v průběhu staletí přestavován. Dochovaná fasáda je **klasicistní** a uzavírá jako poslední dům zástavbu hlavní ulice.

Na rubovou stranu dílu 1, u kterého je třeba mít zpracované okenní chlopně, přilepíte dvě okna 5, dvě zkompletovaná okna 11, zpracované dveře 9 a výkladec, zhotovený z dílů 6 a 7. Vytvarujete průchod 4 a vlepíte jej podle návodné kresby do dílu 1, který jste předem sestavili do správného půdorysu. Celek lehce zatížíte a necháte proschnout.

Zatím zpracujete střechy. Na rubovou stranu štítů 2 a 3 přilepíte okna 20 (2x). Z dílů 15 (3x) a 16 (3x) zhotovíte tři vikýře, které zalepíte do rozložené střechy 12, do ní zalepíte i komín vyrobený z dílů 14 a 18. Střechu 1 přilepíte ke štítu 2, k němu připojíte ještě další střechu 13 a celek doplníte druhým štítem 3. Hotové střechy osadíte na stavbu následovně: nejdříve přilepíte střechu 12 na štít dílu 1, pak štít 2 na díl 1, střechu 12 na římsové chlopně dílu 1, dále štít 3 na díl 1 a nakonec střechu 13 na římsové chlopně dílu 1. Jen takovýmto postupným lepením dosáhnete dobrého výsledku.

Zpracujete doplňky. Zkompletované okennice 8 (2x) zalepíte do výkladce 6, pod něj osadíte zpracovaný prodejní pult 19 a nad vchod do krámu osadíte připravený vývěsní štít 10.

Tím je dům čp. 17 dokončen a můžete jej připojit na dům čp. 15 (pro MPR), a to přilepením dílu 1 a 3 domu čp. 17 na vyznačená místa na dílu 2 domu čp. 15. K dlažbě průchodu domu čp. 17 přilepíte terénní chlopně (spojky T6 a T8). Orientujete se podle půdorysu města z ABC č. 16. Potřebné spojky byly připojeny k vystřihovance domů čp. 16 a 18 a měli byste je mít uložené v pracovní krabici.

Oba objekty již můžete připojit k uliční ploše (díly čp. 16 a 18/1) a k velké věži barbakánu. Lepte postupně a začněte u věže, postupujte ulicí směrem k náměstí. Lepené plochy potírejte jen nezbytným množstvím lepidla, aby se nekroutily.

Objekty doplníte terénním dvorku (díly čp. 17/17), který máte jistě uložen a který přilepíte na dům čp. 17 a k čp. 15. Teprve nyní můžete k čp. 15 přilepit i opěrák, který máte připravený z dílů 26, 27 a 67.

Ačkoliv již máte dokončenou poměrně velkou část města, nepřipojujte ji zatím k celku MPR a počkejte, až k tomu dostanete pokyn. Má to svůj význam. Za měsíc otiskneme další stavby, zvláště masné krámy a baštu č. 5.

Věříme, že se vám dílo podařilo. Na shledanou u dalších objektů MPR se těší

Richard Vyškovský

